

Støtt Tromsø Byorkester gjennom Tipping/Lotto!
Tromsø Byorkester er registrert i Frivillighetsregisteret, og kan motta penger fra Grasrotandelen. Registrer Tromsø Byorkester som mottaker av «din» grasrotandel ved å registrere strekkoden under hos kommisjonæren, så går fem prosent av din tippeinnsats til Tromsø Byorkester!

TROMSØ BYORKESTER

Organisasjonsnummer: 911571250

32774911571250

Tromsø Byorkester

med Franziska Steinecke

Ishavskatedralen fredag 28. mars 2014 kl 19.00

BEETHOVEN
Keiserkonsert"
Klaverkonsert nr 5

BRAHMS:
Symfoni nr 1

Dirigent Mats Kjelling

Billett: 150 /100 / Barn under 14 år gratis

Velkommen til konsert!

Tromsø Byorkester ønsker velkommen til sin vinterkonsert i dag. I løpet av orkesterets 11-årige moderne historie, har vi oppført over 100 stykker på våre konserter, som vanligvis teller fire i året. Bemerkelsesverdig nok, blant alle disse stykkene er det ingen som er komponert av en av de virkelig store; Johannes Brahms. I kveld skal dette misforhold rettes opp, ved at vi framfører mesterens første symfoni.

Orkesteret har hele tiden hatt et godt samarbeid med UiT Norges arktiske universitet, spesielt Musikkonservatoriet. I kveld er det en av masterstudentene som skal være solist med orkesteret, når Franziska Steinecke spiller Beethovens siste klaverkonsert: nr. 5, «Keiserkonserten».

Mats Kjelling, opprinnelig fra Bodø, har sin utdanning fra Musikkonservatoriet i Tromsø og Det Jyske Musikkonservatorium i Århus i Danmark. Han har bred erfaring som ensemblemusiker, både i orkester og med mindre ensembler, og har blant annet spilt sammen med London Symphony Orchestra, London Brass, Århus Symfoniorkester, Aalborg Symfoniorkester, Arctic Brass og Forsvarets Stabsmusikkorps. Fra 2004 til 2010 var han ansatt som solotubaist i KZN Philharmonic Orchestra i Durban, Sør-Afrika. For tiden bor og jobber han i Tromsø som både dirigent og tubaist.

Tromsø Byorkester er Tromsøs eneste rene amatørsymfoniorkester. Orkesteret ble dannet som et kurs under Norsk Musikkråd Troms i 2003, og har nylig blitt omorganisert som egen organisasjon. Orkesteret består av amatørmusikere fra Tromsø og omegn og teller rundt 35 faste medlemmer, men kan i enkelte prosjekter komme opp i 50 musikere på scenen. Normalt har orkesteret fire konserter per år, ofte i samarbeid med andre grupper, kor og solister. Orkesteret tar i mot nye medlemmer så sant det er ledig plass stemmemessig. Vi øver hver mandag på Musikkonservatoriet og legger opp til et program som er krevende, men gjennomførbart for amatører. Tromsø Byorkester er også et av mange konserttilbud til byens publikum.

Franziska Steinecke ble født i Magdeburg i Øst-Tyskland i 1980. Hun viste tidlig interesse for musikk, og på eget initiativ fylte hun sin barndom og ungdom med musikalske aktiviteter. Hun tok spilletimer i fiolin, tverrfløyte og blokkfløyte, sang i kor og spilte i orkester. Hun likte best å spille piano

og fikk undervisning i dette fra hun var syv år gammel. Som 17-åring flyttet hun til Haugesund, der hun fikk pianist Steinar Pedersen som lærer. Etter endt videregående skole la hun musikken på hylla, flyttet til Tromsø, tok strøjobber og studerte forskjellige akademiske fag. I 2006 fikk hun igjen ønske om å uttrykke seg kunstnerisk, og hun begynte å øve seg opp til prøvespill ved Musikkonservatoriet i Tromsø. Fra 2007 av studerte hun klaver hos professor Tori Stødle. Steinecke tar nå sin mastergrad under professor Sergej Osadchuk og arbeider som repetitør på Steinerskolen og som klaverlærer.

Konsert 28. mars 2014

Program:

Ludwig van Beethoven:

Klaverkonsert nr. 5 i Ess-dur, Op. 73; «Keiserkonserten»

1. *Allegro*
2. *Adagio un poco mosso*
3. *Rondo, Allegro*

Solist: Franziska Steinecke

- *Pause* -

Johannes Brahms:

Symfoni nr. 1 i c-moll, Op. 68

1. *Un poco sostenuto – Allegro*
2. *Andante sostenuto*
3. *Un poco Allegretto e grazioso*
4. *Adagio - piu Andante - Allegro non troppo, ma con brio*

Tromsø Byorkester, dirigent; Mats Kjelling

Ludvig van Beethoven (1770-1827): Klaverkonsert nr. 5 i Ess-dur op. 73

Beethoven regnes blant våre største komponister og er av de få komponister, som ikke bare virker og finner sitt musikalske uttrykk innen en musikalsk epoke, men som fornyer seg og synliggjør overgangen fra wienerklassisistisk til romantisk musikk. Det interessante er at han faktisk driver denne epokegjørende og epokeendrende utviklingen alene og uten stor påvirkning, i og med at han var klinisk døv fra tidlig voksen alder. Det er vanlig å dele Beethovens produksjon inn i tre perioder, «den klassiske» fram til ca. 1802, «den heroiske» fram til ca. 1815 og den siste perioden til hans død i 1827 med komposisjoner der former, harmonisering og klangfarger har stort preg av intellektuell fordypning og innovasjon. Opus 73 er Beethovens siste klaverkonsert og den ble skrevet i årene 1809-1811 altså i den heroiske perioden. Konserten ble framført første gang i november samme år i Leipzig. Verket er tilegnet hans velgjører og elev, erkehertug Rudolph von Habsburg-Lothringen. Tilnavnet «Keiserkonserten» stammer ikke fra Beethoven, men fra hans engelske forlegger, Johann Baptist Cramer. Det sies at komponisten ikke likte tilnavnet fordi det kunne assosieres med Napoleon, men navnet er blitt hengende ved konserten fram til i dag. De fire foregående klaverkonsertene ble skrevet for eget bruk, men «Keiserkonserten» er den eneste Beethoven selv aldri selv framførte. Dette hang nok sammen med at han nå, i 1810 i en alder av 40 år, var så døv at det ikke lenger gikk å opprettholde en rolle som utøvende musiker. Konserten er ganske lang og har et nesten symfonisk preg. Både i toneart og musikalsk uttrykk er det lett å få assosiasjoner til hans 3. symfoni («Eroica» eller «den heroiske»), og i så måte er kanskje «Keiserkonserten» et passende navn likevel – tatt i betraktning den perioden i hans utvikling som komponist, som konserten ble skrevet i.

Johannes Brahms (1833-1897): Symfoni nr. 1 i c-moll op. 68

Brahms var 43 år da han utga sin første symfoni i 1876. Han hadde arbeidet med symfonien i i alle fall 10, kanskje 15 år. Grunnen til at han utsatte den, var at han i respekt for Beethovens symfonirekke først ville beherske andre musikalske sjangre, som klavermusikk og kammermusikk. Dessuten var Brahms en utpreget perfektjonist, som gjerne kastet alt han ikke var 100 prosent fornøyd med. Førsteoppførelsen i november samme år var ikke entusiastisk hva angikk verkets indre kvaliteter, men positiv fordi den ble oppfattet som en verdig fortsettelse av Beethovens symfonirekke. Mange så den faktisk som «Beethovens 10. symfoni», da med særlig henblikk på hovedtemaet i 4. sats, som unektelig speiler «An die Freude»-temaet i Beethovens 9. symfoni, men også på den triumferende avslutningen som minner både om Beethovens 5. og 9. symfoni. Ellers er verket også Brahms på sitt typiske. Med en av de lengste langsomme innledninger til en 4. sats i symfonilitteraturen og i tillegg to lange yttersatser og to korte mellomsatser, overstyrer Brahms den klassiske oppbyggingen av en symfoni. Bruk av intrikate kontrapunkt er et annet eksempel, og Brahms utfordret nok sin tids oppfatninger om tonal musikk like mye som mange av vår tids komponister gjør det. I den forbindelse bemerket man ved uroppførelsen at man nok «gjern hadde sett mindre av dette framfor litt mer hjertevarmende solskinn» – derav kanskje også at symfonien ikke ble møtt med den helt store entusiasmen. Uansett – verket en grunnpilar i Brahms' produksjon og i symfonilitteraturen for øvrig.

